

2025

Política d'ús i governança de la intel·ligència artificial

Ajuntament de Mataró

Títol	Política d'ús i governança de la intel·ligència artificial de l'Ajuntament de Mataró	
Elaborat per	Direcció d'Innovació i Transformació Digital	
Data de creació	20/11/2025	
Control de versions	Data	23/12/2025
	Versió	v1
Estat formal	Òrgan d'aprovació	Decret d'Alcaldia núm. 16367 (per delegació)
	Data d'aprovació	23/12/2025
	Publicació oficial	Portal de transparència

POLÍTICA D'ÚS I GOVERNANÇA DE LA INTEL·LIGÈNCIA ARTIFICIAL DE L'AJUNTAMENT DE MATARÓ

I.INTRODUCCIÓ	3
II.ASPECTES GENERALS	6
1. Objecte	6
2. Àmbit d'aplicació	6
3. Principis rectors	6
III.USOS I PROHIBICIONS	7
4. Usos admesos	7
5. Prohibicions	9
IV.INSTRUMENTS I PROCEDIMENTS	10
6. Òrgans i responsabilitats	10
7.Models d'adquisició	11
8.Subscripció a plataformes d'IA de propòsit general	12
9.Adquisició o desenvolupament d'aplicacions d'IA	12
10.Requisits i obligacions per adquirir i/o desenvolupar IA	12
11.Obligacions durant el desplegament i l'ús	13
12.Classificació del nivell de risc del sistema	14
V.CICLE DE VIDA DELS SISTEMES D'IA	15
13.Identificació d'oportunitats	15
14.Planificació i definició de l'abast	15
15.Recopilació de dades i informació	16
16.Desenvolupament i entrenament	16
17.Avaluació i aprovació prèvia al desplegament	16
18.Desplegament i operació	17
19.Monitoratge i supervisió continuats	17
20.Actualització i manteniment	17
21.Desactivació o retirada	18
VI.GARANTIES	18
22.Auditories i informes periòdics	18
23.Protecció de dades personals	19
24.Proprietat intel·lectual	20
25.Detecció, correcció i mitigació de biaixos	21
26.Garantia de supervisió humana	21
27.Transparència	21
28.Traçabilitat	22

29.Ciberseguretat	22
30.Registre municipal d'algoritmes i sistemes d'intel·ligència artificial	23
VII.MODEL INCORPORACIÓ	24
31.Informació i dades corporatives	24
32.Infraestructura	24
33.Impuls a través de la contractació	25
34.Innovació mitjançant proves de concepte	25
VIII.ALFABETITZACIÓ I TRANSICIÓ DIGITAL	25
35.Pla de sensibilització	26
36.Formació obligatòria i continuada	26
37.Competències i perfils professionals	27
38.Guies i banc de prompts	28
39.Comunicació i difusió interna	28
IX.SOSTENIBILITAT I BENESTAR SOCIAL	29
40.Sostenibilitat	29
41.Participació ciutadana i difusió	29
42.Compartició i reutilització tecnològica	29
X.IMPACTE TRANSFORMADOR	29
43.Marc normatiu municipal	29
44.Mapa de processos i serveis	30
45.Lloc de treball	30
46.Infraestructura i aplicacions corporatives	30
47.Incorporació IA a l'administració electrònica	30
48.Governança de la dada	31
49.Desplegament	31
50.Normativa i documents de referència	32

I. INTRODUCCIÓ

La introducció de noves tecnologies a la societat està transformant profundament la manera com les persones viuen, treballen i interactuen. En l'àmbit de l'Administració Pública, aquestes tecnologies obren oportunitats per millorar l'eficiència, agilitzar processos, oferir serveis més personalitzats i facilitar la relació amb la ciutadania.

Impacte i irrupció de la IA

En particular, la introducció de la intel·ligència artificial suposa l'oportunitat de fer un salt qualitatiu en la gestió dels serveis públics, essent un accelerador de la transformació i impactant de manera directa en els llocs de treball, la infraestructura tecnològica, les dades, la regulació, el disseny i la prestació dels serveis municipals.

L'Ajuntament de Mataró desplega la seva Política d'Ús i Governança de la Intel·ligència Artificial en plena sintonia amb el marc regulador del Reglament europeu d'Intel·ligència Artificial i l'Estratègia Nacional d'Espanya —sota supervisió de l'AESIA—, integrant-se alhora en l'ecosistema Catalonia.AI i els instruments d'innovació de la Generalitat. En l'àmbit municipalista, s'alinea amb la Diputació de Barcelona (projecte Local.IA) i amb el desplegament de l'Agenda Digital dels Municipis del Consorci Localret, garantint així una adopció de la IA coordinada, ètica i orientada a la millora compartida dels serveis públics.

Aquesta política s'alinea també amb els principals instruments estratègics municipals, situant la IA com un element clau per avançar cap a un model d'intel·ligència institucional i una administració basada en la dada, en concret:

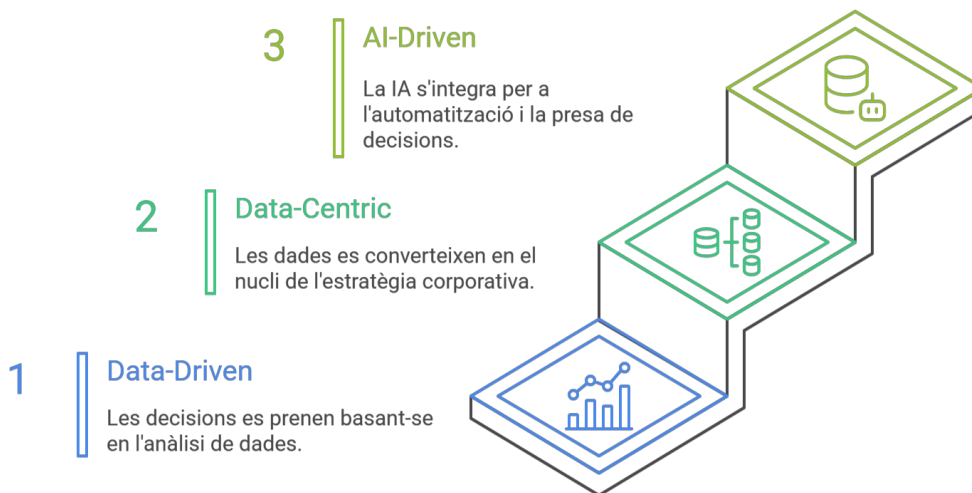
- En el marc de l'**ID Mataró**, aquesta política dona resposta tant a la *5a dimensió*, que planteja la necessitat d'una governança corporativa de les dades per reforçar la presa de decisions, com al *10è principi*, que promou l'aprenentatge organitzatiu i la gestió del coneixement entre actors interns i externs.
- Igualment, desplega el **Pla de Transformació Municipal**, contribuint a l'*Objectiu 7* —orientar l'organització cap al model de la dada— i a la *Mesura 55*, relativa a la definició del marc normatiu que ha de regular l'ús de la IA i la seva estratègia de desplegament.
- Finalment, contribueix a la visió de l'**Agenda 2030** i al model de *Ciutat Intel·ligent i Connectada*, aprofitant el potencial tecnològic per generar coneixement, reforçar la innovació social i donar resposta als reptes urbans de manera sostenible, eficient i centrada en les persones.

Maduresa organitzativa i desplegament progressiu

La implantació de sistemes basats en intel·ligència artificial no pot ser un fet puntual ni desconnectat del conjunt de l'organització. Ha de respondre a una evolució progressiva en dos àmbits complementaris.

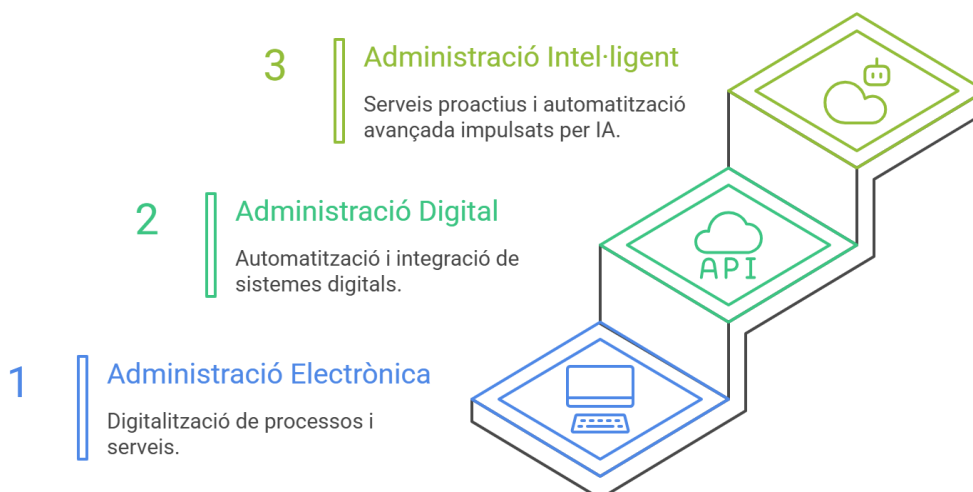
D'una banda, una **transformació organitzativa centrada en la dada**, que garanteixi qualitat, seguretat i disponibilitat de la informació.

Evolució organitzativa

De l'altra, una **evolució dels processos i serveis públics** cap a models més eficients, proactius i personalitzats.

Evolució processos i serveis

El grau de maduresa digital dins l'Ajuntament de Mataró és heterogeni, amb departaments que es troben en fases diferents de desenvolupament i capacitat per adoptar solucions basades en dades. Aquesta diversitat obliga a plantejar un desplegament progressiu i escalable, que faciliti

l'alineament organitzatiu, consolidi la governança i assegurui, en tot moment, l'ús fiable i segur dels sistemes d'intel·ligència artificial.

Principi de prudència i responsabilitat proactiva

D'acord amb el principi de responsabilitat proactiva establert pel RGPD i amb l'obligació d'alfabetització en IA recollida a l'article 4 del RIA, l'Ajuntament adopta un principi de prudència en el desplegament d'aquesta tecnologia.

Això significa limitar els casos d'ús inicials, garantir la supervisió humana en tot moment, fomentar entorns de prova controlats i assegurar que el personal disposi de coneixements suficients per utilitzar la IA de manera segura, informada i ètica. Aquest enfocament permet un desplegament gradual, adaptat al nivell de maduresa de l'organització i orientat a minimitzar riscos i maximitzar beneficis.

Reglament europeu d'Intel·ligència artificial (EU AI Act, en endavant RIA)

Amb l'aprovació del Reglament Europeu 2024/1689 d'Intel·ligència Artificial, les administracions públiques han d'adaptar els seus processos i sistemes a les noves obligacions normatives. Aquest reglament estableix requisits específics segons el nivell de risc dels sistemes d'IA, incloent-hi obligacions en matèria de transparència, seguretat, governança de dades, traçabilitat i supervisió humana. La seva aplicació és progressiva però vinculant, i afecta tant els sistemes que es desenvolupin com els que s'adquireixin o utilitzin.

Dates clau del calendari d'aplicació del Reglament:

- **2 de febrer de 2025:** aplicació de les disposicions generals i la prohibició de pràctiques d'IA no permeses.
- **2 d'agost de 2025:** aplicació del règim de models d'IA de propòsit general, obligacions de governança i sancions.
- **2 d'agost de 2026:** aplicació general del Reglament.
- **2 d'agost de 2027:** aplicació per als sistemes d'alt risc integrats en productes regulats per legislació harmonitzada.

Aquest calendari implica que l'Ajuntament ha de preparar progressivament la seva estructura de governança, els procediments interns i els sistemes d'avaluació i supervisió per garantir el compliment normatiu dins els terminis establerts.

Beneficis

Aquesta política estableix el marc integral que ha de regir l'ús, adquisició, desenvolupament, monitoratge i retirada dels sistemes d'IA, assegurant que:

- es protegeixen els drets fonamentals i la privacitat de les persones;
- es garanteixen transparència, explicabilitat i traçabilitat;
- s'eviten biaixos i discriminacions;
- es reforça la supervisió humana i la responsabilitat pública;
- s'impulsa un ús de la IA que aporti valor real als serveis i processos municipals.

Aquest document constitueix el punt de partida d'un **model de governança estable, transversal i evolutiu**, que s'anirà adaptant a la normativa, a l'experiència acumulada i al progrés digital de l'organització.

II. ASPECTES GENERALS

1. Objecte

L'objectiu d'aquesta política és establir un model de governança i desplegament de la IA que en promogui l'ús ètic, segur, transparent, responsable i fiable, garantint la protecció de dades i els drets fonamentals i impulsant la seva aplicació en tots els àmbits municipals.

En concret té per objecte:

1. Establir un marc normatiu intern per a l'ús, desenvolupament i adquisició de sistemes d'IA.
2. Establir òrgans de coordinació i definir responsabilitats.
3. Establir mecanismes de control, avaluació i revisió dels sistemes d'IA.
4. Garantir la qualitat i governança de la dada.
5. Preveure i gestionar l'impacte intern de la implantació de la IA.
6. Desenvolupar capacitats i talent en l'àmbit de la IA.
7. Impulsar la innovació i la millora dels serveis públics.
8. Promoure la transparència i la traçabilitat.
9. Garantir un ús ètic, segur i responsable dels sistemes d'IA.
10. Protegir els drets fonamentals de la ciutadania i la seva privacitat.

2. Àmbit d'aplicació

Aquesta política s'aplica a totes les activitats, funcions i processos de l'Ajuntament que incloguin l'ús de sistemes basats en IA, ja siguin desenvolupats per l'Ajuntament o contractats a través de tercers.

Aquesta política és d'obligat compliment per a:

- a) Els òrgans, serveis i unitats que integren l'Ajuntament, incloent-hi totes les seves àrees i departaments.
- b) Els organismes públics i entitats de dret públic vinculats o dependents de l'Ajuntament, que facin ús de sistemes d'intel·ligència artificial en l'exercici de les seves funcions.
- c) Les entitats privades, contractistes, proveïdors i persones físiques o jurídiques que desenvolupin, implantin, gestionin i prestin serveis relacionats amb sistemes d'IA per l'Ajuntament o per als seus organismes dependents.

Aquesta política serà revisada i actualitzada periòdicament, per garantir-ne l'adequació a l'evolució dels sistemes d'intel·ligència artificial, de la normativa i de les necessitats organitzatives.

3. Principis rectors

La implantació de sistemes d'intel·ligència artificial requereix un marc clar de valors i criteris que orientin el seu ús de manera ètica, segura i responsable. Per aquest motiu, s'estableixen els principis rectors del model de governança de la IA, que han de guiar totes les fases del seu cicle de vida —des del disseny i desenvolupament fins a la implementació, ús i avaluació—, assegurant que els sistemes d'IA respectin els drets fonamentals, promoguin la confiança pública i contribueixin a una administració transparent, eficient i centrada en les persones:

- **Supervisió humana**

Els sistemes d'IA han de funcionar sota control humà, permetent intervenció directa quan calgui.

- **Robustesa tècnica i seguretat**

La IA ha de ser fiable, resistent a fallades i segura davant ciberamenaces.

- **Protecció i governança de dades**

Les dades han de ser de qualitat, legals i protegides segons RGPD i altres normatives.

- **Transparència**

S'ha de poder entendre com funciona la IA, quines dades utilitza i amb quina finalitat.

- **Diversitat, equitat i no discriminació**

La IA ha d'evitar biaixos i garantir un tracte just i inclusiu per a tothom.

- **Benestar social i mediambiental**

L'ús de la IA ha de beneficiar la societat i reduir l'impacte ambiental.

- **Retiment de comptes**

Capacitat de demostrar i justificar l'ús i resultats de la IA.

- **Responsabilitat**

Cal definir clarament qui assumeix el control i les conseqüències del sistema.

- **Traçabilitat**

Les decisions, dades i processos de la IA han de poder-se reconstruir i revisar.

- **Explicabilitat**

Les persones han de poder entendre els resultats generats per la IA i saber quan hi interactuen.

- **Autonomia**

Els sistemes d'IA s'han de desenvolupar respectant l'autonomia de les persones per a que disposin d'un major control sobre la seva vida i allò que les envolta.

- **Solidaritat**

Es preservaran els vincles entre les persones i no es substituiran en aquelles tasques que requereixin relacions humanes de qualitat.

Els principis d'aquesta política s'alineen amb els establerts a la Declaració de Mont-real per a un Desenvolupament Responsable de la IA (2018), així com amb els principis recollits en el Reglament Europeu d'Intel·ligència Artificial i en la normativa de protecció de dades, que en conjunt constitueixen el marc de referència ètic i jurídic per al desenvolupament i ús responsable dels sistemes d'IA.

III. USOS I PROHIBICIONS

4. Usos admesos

L'Ajuntament només desenvoluparà, implantarà i/o utilitzarà sistemes d'intel·ligència artificial (IA) quan es compleixin els següents requisits:

- Que s'ajustin a la normativa vigent, inclosa aquesta política.
- Que contribueixin efectivament a la millora de la prestació dels serveis públics.

L'apartat IV d'aquesta política estableix els instruments i procediments per a l'ús, adquisició i desenvolupament dels sistemes d'IA.

En qualsevol cas, serà obligatori motivar la necessitat d'implantar el sistema i definir prèviament els mecanismes de seguiment que permetin valorar el seu funcionament i la millora que aporta al servei.

La responsabilitat de l'ús dels resultats generats pel sistema correspon a la persona usuària designada, que té l'obligació de supervisar-los i validar-los abans de la seva aplicació.

Usos admesos dels sistemes d'IA

Els sistemes d'IA es podran utilitzar, de manera justificada i prèviament autoritzada, exclusivament per a funcions de suport o assistència en la prestació de serveis públics (actuacions assistides).

L'ús de l'IA als dispositius de la Corporació s'ha de limitar a finalitats de l'activitat professional. Està prohibit l'ús d'eines IA en dispositius personals o comptes personals per realitzar activitats relacionades amb l'Ajuntament.

Els usos admesos inclouen, però no es limiten a:

1. Suport a processos administratius

- Generació automatitzada de documents esborranys (informes, actes, certificats, etc.) que després són validats per una persona funcionària.
- Classificació, indexació i arxiu de documents administratius, incloent correu electrònic, registres i expedients.
- Traducció automàtica assistida per facilitar la redacció en diferents llengües oficials.

2. Anàlisi i explotació de dades

- Identificació de patrons, anomalies o riscos a partir de conjunts de dades (per exemple, en serveis socials, inspecció o manteniment).
- Elaboració de prediccions o escenaris per a la planificació de serveis públics (per exemple, ocupació d'aparcaments, demanda de serveis, etc.).
- Generació de dashboards o quadres de comandament per monitorar indicadors clau (KPIs) de l'activitat municipal.

3. Comunicació i atenció a la ciutadania

- Assistents virtuals o xatbots informatius que donin suport a preguntes freqüents o guiïn tràmits sense emetre resolucions.
- Recomanadors personalitzats d'informació o tràmits basats en el perfil de l'usuari, sempre sense efectes jurídics.

4. Gestió interna i suport operatiu

- Planificació automatitzada de torns o tasques, sota supervisió humana.
- Extracció automatitzada d'informació rellevant de documents (NIE/DNI, NIF, codis de procediment, dates, etc.).

- Detecció i correcció d'errors habituals en formularis (per exemple, codis postals mal formats, camps buits).

5. Millora de l'accessibilitat

- Conversió de text a veu o veu a text per facilitar l'accés als continguts a persones amb discapacitat.
- Resums automàtics o simplificació de textos administratius per fomentar el llenguatge planer i la comprensió general.

6. Suport a la presa de decisions

- Sistemes de suport a la decisió que aportin informació addicional o valoracions estadístiques per facilitar la valoració tècnica d'expedients (sense substituir-la).
- Modelatge de simulacions per a l'avaluació d'escenaris (per exemple, en urbanisme o planificació estratègica).

Atès que aquesta relació no inclou tots els casos d'ús possibles, si un cas d'ús no figura específicament a la llista, l'usuari haurà de sol·licitar autorització mitjançant el formulari habilitat a l'efecte a l'aplicació <https://suport.mataro.cat>.

5. Prohibicions

D'altra banda, queda terminantment prohibit l'ús de sistemes d'IA que incorporessin alguna de les pràctiques següents, tal com estableix l'article 5 del Reglament (UE) 2024/1689:

- **Manipulació subliminal o enganyosa**

Prohibida la utilització de tècniques subliminals o manipulatives que alterin significativament el comportament de les persones i afectin negativament la seva capacitat per prendre decisions informades.

- **Explotació de vulnerabilitats**

No es permet l'ús de sistemes que aprofitin situacions de vulnerabilitat —per raó d'edat, discapacitat o condició socioeconòmica— per influir en el comportament de les persones i generar-les perjudicis.

- **Sistema de puntuació social (social scoring)**

Queda prohibit classificar persones o col·lectius segons el seu comportament social o trets personals, especialment si comporta un tracte discriminatori, desproporcionat o perjudicial.

- **Predicció de delictes basada en perfils**

No es poden utilitzar sistemes d'IA per predir la probabilitat que una persona cometi un delicte només a partir de perfils o característiques personals, sense evidències objectives.

- **Extracció indiscriminada d'imatges per reconeixement facial**

Prohibida la creació de bases de dades biomètriques a partir de la recollida massiva d'imatges facials d'internet o de sistemes de videovigilància.

- **Inferència d'emocions en entorns laborals o educatius**

No es pot fer servir IA per detectar emocions en escoles o llocs de treball, excepte en casos degudament justificats per raons mèdiques o de seguretat.

- **Categorització biomètrica sensible**

Prohibida la classificació de persones mitjançant dades biomètriques per inferir trets sensibles com la raça, creences religioses, afiliació política o orientació sexual.

- **Identificació biomètrica remota en temps real en espais públics**

Només es permet l'ús d'aquests sistemes amb finalitats de seguretat pública en supòsits molt concrets i degudament regulats (com la recerca de persones desaparegudes o la prevenció de delictes greus), i sempre amb les garanties legals corresponents.

A més, no es permetrà l'ús de sistemes d'IA que automatitzin la presa de decisions amb efectes directes sobre procediments administratius o ciutadans **sense supervisió humana**.

IV. INSTRUMENTS I PROCEDIMENTS

6. Òrgans i responsabilitats

En la distribució de responsabilitats, sempre que sigui possible s'assignaran els rols vinculats a la governança de la intel·ligència artificial a les estructures ja existents, evitant la creació de nous òrgans i afavorint la coordinació i unificació amb els mecanismes de governança de la seguretat, la protecció i gestió de dades i l'administració digital.

Òrgan de direcció estratègica

Per decret, es crearà la Comissió de direcció estratègica de la governança de la IA, encarregada de definir l'estratègia, supervisar el seu desplegament a tota l'organització i garantirà els recursos necessaris per al desenvolupament i ús responsable de la IA.

Òrgan de direcció tècnica

Per decret, es crearà la Comissió tècnica executiva de la governança de la IA, que haurà de:

- Assegurar que els sistemes d'IA s'alineïn amb aquesta política.
- Desenvolupar protocols per a ús ètic i responsable de la IA alineats amb els principis.
- Coordinar la capacitació del personal i la ciutadania, per a l'ús responsable i ètic de la IA.
- Garantir la transparència sobre els casos d'ús de la IA.
- Establir el règim d'auditories i revisions de compliment de polítiques.
- Garantir sistemes de control d'accés i mesures de seguretat per evitar l'accés no autoritzat a les dades.
- Revisar i actualitzar periòdicament les polítiques de privadesa i protecció de dades.
- Identificar i mitigar els riscos de biaix, discriminació o altres danys no desitjats provinents dels sistemes de IA.
- Elaborar el pla estratègic.

Responsables de desplegament

A més a més, per a cada desplegament es designarà un responsable funcional i un responsable tècnic. El responsable funcional defineix els objectius i garanteix l'ús ètic i adequat del sistema d'IA dins del servei públic i autoritza l'accés a les dades necessàries per al seu funcionament. El

responsable tècnic assegura que la implantació compleixi els requisits de qualitat, seguretat, traçabilitat i conformitat normativa.

Oficina de la dada i intel·ligència artificial

L'Oficina de la Dada lidera el govern, la qualitat i la gestió de les dades i vetlla per l'accés adequat i segur a les dades necessàries. Assumirà també funcions d'impuls i supervisió de l'ús de la IA a l'organització per garantir una estratègia coherent i coordinada amb la política de govern de la dada.

Delegat/da de protecció de dades i algorítmica

El/la Delegat/da de Protecció de Dades exerceix les funcions pròpies per garantir la protecció de dades personals. Assumirà també funcions associades a la protecció algorítmica, vetllant perquè els sistemes d'intel·ligència artificial respectin la normativa aplicable i els principis rectors, assegurant les garanties necessàries tant en l'àmbit de la protecció de dades com en el de la protecció algorítmica, fet que requereix una coordinació en les actuacions.

Servei de Sistemes d'Informació i Telecomunicacions

El Servei de Sistemes d'Informació i Telecomunicacions serà responsable de garantir la ciberseguretat dels sistemes d'IA, controlar l'accés als sistemes, i proporcionar la infraestructura i les solucions tecnològiques necessàries per al seu desplegament.

Oficina de Transformació Digital i Processos

L'Oficina de Transformació Digital i Processos serà l'encarregada d'identificar els processos susceptibles de millora mitjançant l'ús de la intel·ligència artificial, així com de participar en les fases d'entrenament i implementació dels sistemes.

Comissió d'ètica

La Comissió d'ètica serà l'encarregada de vetllar perquè els projectes d'IA compleixin uns principis ètics i de transparència i podrà emetre recomanacions.

7. Models d'adquisició

L'Ajuntament podrà adquirir, desenvolupar o utilitzar sistemes d'intel·ligència artificial a través de diverses modalitats, que inclouen:

- **Subscripció a plataformes d'IA de propòsit general**, generalment ofertes com a serveis al núvol.
- **Adquisició d'aplicacions d'IA disponibles al mercat**, ja sigui com a productes tancats o serveis configurables.
- **Desenvolupament propi**, mitjançant recursos interns o a través de col·laboracions amb altres administracions, entitats públiques o privades.

Les aplicacions adquirides o desenvolupades s'hauran d'allotjar, preferentment, en infraestructures pròpies (on premise o cloud corporatiu), no obstant això, es podrà valorar l'ús de serveis SaaS externs en funció de les característiques tècniques del projecte, les necessitats a cobrir, els recursos disponibles i els requisits de seguretat del sistema, així com per a les fases pilot dels projectes.

En qualsevol cas, l'Ajuntament haurà de garantir que els sistemes d'IA utilitzats compleixen amb el Reglament Europeu d'Intel·ligència Artificial i amb les condicions establertes en la present política.

8. Subscripció a plataformes d'IA de propòsit general

Qualsevol ús de plataformes d'IA de propòsit general per part de l'Ajuntament requerirà una autorització expressa abans de la seva implementació o posada en funcionament.

Aquesta autorització s'haurà de sol·licitar mitjançant el formulari habilitat a l'efecte a l'aplicació <https://suport.mataro.cat>.

El Servei de Sistemes d'Informació i Telecomunicacions serà l'encarregat d'autoritzar l'ús en funció de la finalitat, el grau de compliment normatiu i la disponibilitat de llicències.

En el cas de serveis amb llicència lliure, s'haurà de sol·licitar igualment l'autorització prèvia

La responsabilitat del seu ús recaurà exclusivament en la persona usuària.

9. Adquisició o desenvolupament d'aplicacions d'IA

La implantació de sistemes d'IA respondrà a una decisió estratègica de tota la corporació. La Comissió tècnica executiva serà l'encarregada de realitzar l'anàlisi transversal per identificar oportunitats de millora en els serveis, processos i gestió del coneixement, així com de formular la proposta de sistemes d'IA a implementar. Aquesta proposta prioritzarà aquells casos que aportin més valor, garanteixin l'ús ètic i responsable i estiguin alineats amb els objectius corporatius, i és donarà compte a la Comissió de direcció estratègica.

Es crearan grups de treball per cada sistema a implementar format per tècnics i el departament o departaments afectats, i es documentarà a través de l'aplicació del Registre municipal d'algoritmes i sistemes d'IA.

10. Requisits i obligacions per adquirir i/o desenvolupar IA

En els casos en que es contracti a un proveïdor extern o es desenvolupi en règim de col·laboració, el document que reculli els termes del servei o la col·laboració ha de preveure els següents elements:

- a) La identificació prèvia del nivell de risc, que permetrà determinar quan és exigible una avaluació d'impacte en drets fonamentals i, si escau, l'avaluació ètica.
- b) Detall dels termes i serveis oferts pel proveïdor per garantir que s'ajustin als principis ètics, de transparència i als requisits establerts en aquesta política i a la normativa vigent.
- c) Inclusió de disposicions contractuals que assegurin la supervisió contínua, la possibilitat d'auditoria independent i la responsabilitat del proveïdor respecte al funcionament, als resultats i als possibles impactes del sistema.
- d) Implementació de mesures rigoroses de confidencialitat, seguretat i protecció de les dades, incloent-hi mecanismes per garantir-ne la integritat, l'accés restringit i la seva eliminació segura un cop finalitzat el contracte.
- e) Definició de les condicions per a l'actualització i el manteniment del sistema d'IA, garantint que continuï complint amb els requisits normatius i els estàndards tècnics vigents.
- f) Determinar clarament les responsabilitats del proveïdor en cas d'errors, decisions indegudes o impactes negatius derivats de l'ús del sistema.

- g) Establiment d'indicadors i procediments per monitorar el rendiment del sistema d'IA durant tot el període de contractació, assegurant-ne el compliment dels criteris de qualitat, ètica i no discriminació.

D'acord amb el que estableix el RIA i en continuïtat amb les obligacions recollides als articles anteriors, es detallen les mesures que han d'adoptar-se per garantir el compliment normatiu, tant en processos de desenvolupament com de contractació de sistemes d'IA:

- Vetllar perquè els sistemes compleixin els requisits establerts al RIA i acreditar-ne la conformitat, prèvia sol·licitud motivada de l'autoritat competent.
- Establir un sistema de gestió de qualitat sòlid.
- Conservar la documentació sobre el sistema i posar-la a disposició de les autoritats, incloent-hi qualsevol fitxer de registre generat sota el seu control.
- Vetllar perquè els sistemes se sotmetin a les avaluacions de conformitat corresponents, elaborar una declaració UE de conformitat i col·locar el marcatge CE als sistemes.
- Registrar el sistema a la base de dades de la UE de sistemes d'alt risc.
- Adoptar les mesures correctores necessàries, inclosa la suspensió o la retirada dels sistemes en cas de no conformitat.

Els proveïdors tecnològics que subministrin sistemes d'intel·ligència artificial a l'Ajuntament hauran de complir amb una sèrie de requisits específics, amb l'objectiu de garantir la transparència, la traçabilitat i la seguretat dels sistemes implantats. En particular, es requerirà que els sistemes disposin d'un registre automàtic d'esdeveniments (logs) al llarg de tot el seu cicle de vida, per assegurar la traçabilitat de la seva lògica operativa i dels resultats generats. A més, hauran d'estar dissenyats de manera que la seva lògica sigui prou transparent per tal que els usuaris puguin interpretar-ne els resultats i, alhora, permetre la supervisió humana durant el seu ús, mitjançant interfícies adequades. En aquells casos en què la supervisió en temps real no sigui viable, caldrà implementar mecanismes alternatius que assegurin una supervisió efectiva. Finalment, s'exigirà que els sistemes incorporin mesures específiques de ciberseguretat per evitar alteracions malicioses del funcionament o ús per part de tercers no autoritzats. Aquest conjunt de mesures serà d'obligat compliment en qualsevol procés de contractació o adquisició de tecnologia basada en IA.

Aquestes obligacions s'aplicaran directament als proveïdors o desenvolupadors dels sistemes, i hauran de quedar garantides contractualment en el cas de contractacions externes.

En proposaran clàusules contractuals tipus que proporcionin una base per garantir el compliment normatiu i hauran de ser adaptades a la naturalesa concreta de cada contracte.

11. Obligacions durant el desplegament i l'ús

Quan l'Ajuntament desplegui sistemes d'IA (propis o de tercers), com a responsable de la seva implantació, haurà de:

- a) Utilitzar-los d'acord amb les seves especificacions i instruccions.
- b) Garantir la supervisió humana per part de persones competents.
- c) Verificar que les dades d'entrada són rellevants i representatives, en la mesura que en tingui control.
- d) Monitorar el funcionament dels sistemes i informar de riscos, incidents i anomalies als proveïdors i autoritats competents.
- e) Conservar els fitxers de registre sota el seu control, quan sigui aplicable.
- f) Informar les persones treballadores i els seus representants abans d'implantar un sistema d'IA que afecti l'àmbit laboral.

- g) Informar les persones afectades per processos assistits per IA, de manera clara i comprensible.
- h) Assegurar que el personal responsable del maneig de sistemes d'IA disposa d'un nivell adequat d'alfabetització digital i competències en IA.

Finalment, qualsevol modificació substancial del sistema d'IA autoritzat (canvis d'algorisme, dades d'entrenament, ús previst, etc.) requerirà una nova avaluació.

12. Classificació del nivell de risc del sistema

D'acord amb el Reglament d'intel·ligència artificial, els sistemes d'IA es classifiquen segons el seu nivell de risc, en funció del seu impacte potencial en la seguretat, els drets fonamentals i altres àmbits d'especial sensibilitat, tenint en compte el context d'aplicació del sistema i la seva finalitat.

Els sistemes poden correspondre a quatre nivells de risc:

- **Risc inacceptable:** sistemes prohibitius per l'amenaça clara que suposen als drets i llibertats fonamentals.
- **Risc alt:** sistemes subjectes a requisits estrictes, tant pel seu impacte en drets fonamentals com la llibertat, la privacitat o la no discriminació, com en la salut, la seguretat o els drets laborals de les persones o per la presa de decisions automatitzades amb conseqüències jurídiques o efectes significatius per a les persones físiques o jurídiques.
- **Risc limitat:** sistemes que poden influir en les persones i que han de complir amb certes obligacions, per exemple, de transparència.
- **Risc mínim o nul:** sistemes amb escàs impacte, sense requisits específics segons el RIA.

Cap sistema d'intel·ligència artificial podrà ser implementat ni entrar en funcionament sense la valoració prèvia del seu nivell de risc i la corresponent autorització formal per part de l'òrgan competent designat per l'Ajuntament. Aquesta autorització es basarà en l'anàlisi documentada que és recullit en el Registre municipal d'algorismes i sistemes d'IA.

Requisits específics per a sistemes d'alt risc

En el cas de sistemes d'alt risc, l'Ajuntament haurà de realitzar una avaluació exhaustiva abans de la seva posada en marxa, incloent-hi la revisió dels requisits de l'apartat per part de l'òrgan de supervisió establert en aquesta política:

- Realitzar una avaluació d'impacte sobre drets fonamentals i riscos associats i, si s'escau, l'avaluació ètica.
- Implantar un sistema de gestió de riscos durant tot el cicle de vida del sistema.
- Assegurar la qualitat de les dades d'entrenament, validació i prova mitjançant pràctiques de governança de dades.
- Elaborar i mantenir la documentació tècnica del sistema i proporcionar instruccions d'ús clares.
- Garantir una supervisió humana efectiva, amb personal qualificat per intervenir si cal.
- Assegurar un nivell adequat de precisió, robustesa i ciberseguretat.

V. CICLE DE VIDA DELS SISTEMES D'IA

A continuació, es descriuen les fases del cicle de vida que haurà de seguir qualsevol aplicació, ja sigui adquirida o desenvolupada internament, que incorpori un sistema d'IA.

Tot el cicle de vida haurà d'estar degudament documentat, i aquesta documentació s'haurà d'incloure al Registre Municipal d'Algoritmes i Sistemes d'IA.

13. Identificació d'oportunitats

Abans d'iniciar qualsevol projecte basat en intel·ligència artificial, cal identificar de manera proactiva aquells àmbits o processos de l'organització en què l'ús de la IA pugui aportar un valor afegit tangible, ja sigui millorant l'eficiència, la capacitat predictiva, la qualitat del servei, la presa de decisions o la personalització de l'atenció ciutadana.

Aquesta fase inicial ha d'incloure:

- L'anàlisi de serveis que presentin colls d'ampolla, càrregues administratives recurrents o una elevada demanda ciutadana.
- La revisió de processos que generen grans volums de dades o que poden ser automatitzats parcialment.
- La detecció de necessitats estratègiques en què el coneixement generat per sistemes d'IA pot anticipar riscos o millorar la planificació.

A mesura que l'organització avanci en la maduresa digital, aquesta identificació puntual d'oportunitats s'ha d'integrar dins d'una visió més àmplia i sistemàtica d'**intel·ligència de processos**. Això implica analitzar de manera estructurada el funcionament de l'organització per detectar patrons, correlacions i indicadors rellevants que permetin reconfigurar serveis, millorar la gestió del canvi i establir una cultura de millora contínua basada en dades i evidències.

En aquest sentit, la implantació d'IA no ha de ser només una resposta tecnològica, sinó una palanca per transformar la manera com es dissenyen i executen les polítiques públiques i els serveis.

14. Planificació i definició de l'abast

En aquesta fase s'han de definir de manera clara els objectius i requisits del sistema d'intel·ligència artificial, garantint que compleixi els criteris de qualitat, seguretat i protecció de dades establerts en aquesta política.

Les principals actuacions seran:

- Justificar l'ús de la IA, identificant-ne els beneficis esperats i l'impacte en la prestació de serveis a la ciutadania.
- Determinar les fonts de dades i informació que s'utilitzaran.
- Realitzar un anàlisi previ de riscos.
- Dissenyar el sistema d'acord amb els principis ètics i normatius establerts.
- Definir indicadors que permetin avaluar la millora en els serveis o processos.
- Establir protocols de validació i supervisió que assegurin un ús responsable.
- Garantir la participació activa dels departaments i unitats implicades en el disseny i la implementació, així com de la ciutadania.

15. Recopilació de dades i informació

En aquesta fase es duu a terme la recollida, neteja i preparació de dades d'alta qualitat, representatives i lliures de biaixos. Es definirà el sistema de control d'accés necessari per garantir la protecció i seguretat de les dades, establint limitacions específiques per a l'accés a dades històriques i incorporant mecanismes d'accés ètic, d'acord amb el que s'estableixi en la Política de Govern de la Dada.

Es valorarà la idoneïtat de les dades destinades a l'entrenament del sistema, així com la necessitat d'utilitzar dades sintètiques.

En cas de dades personals, s'empraran tècniques d'emascarament (ofuscació o anonimització) o de tokenització per protegir la informació identificable. Si es tracten dades confidencials, es podran inserir marques d'aigua digitals en els textos per facilitar-ne el rastreig i la detecció d'usos no autoritzats.

16. Desenvolupament i entrenament

En aquesta fase es durà a terme la selecció del model d'IA més adequat i el seu entrenament amb dades de qualitat, representatives i mitigar biaixos. Es realitzaran processos de validació i ajust continu per garantir la robustesa, la fiabilitat i el compliment dels requisits essencials de seguretat, transparència i governança de dades.

S'habilitarà un entorn de proves que repliqui fidelment les condicions de producció, incloent les mateixes mesures de seguretat i controls d'accés, per tal de verificar el comportament del sistema abans del desplegament real.

Es definiran i implementaran mecanismes sistemàtics per a la detecció i correcció proactiva d'errors, biaixos, al·lucinacions i altres riscos emergents, assegurant una supervisió humana adequada i una traçabilitat completa de les decisions i resultats generats pel sistema.

17. Avaluació i aprovació prèvia al desplegament

La definició del nivell de risc del sistema d'IA permetrà determinar en quins casos és exigible l'avaluació d'impacte en drets fonamentals. Addicionalment, quan la naturalesa del sistema o el seu potencial impacte sobre les persones o els processos públics així ho requereixin, s'hi haurà d'incorporar l'avaluació ètica corresponent.

1. Avaluació d'impacte sobre Drets Fonamentals

La metodologia d'avaluació d'impacte definida per l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades s'ha d'aplicar en tots els sistemes d'IA que puguin afectar drets, persones o processos rellevants de l'Administració, especialment quan es tracti de sistemes d'alt risc segons el RIA, quan s'utilitzin dades personals sensibles o quan la IA tingui un paper en la presa de decisions automatitzades o semiautomatitzades.

Aquesta avaluació permet identificar i minimitzar riscos que puguin afectar la privacitat, la protecció de dades i altres drets fonamentals de les persones.

Guia i formulari disponibles a: [FRIA - ACdPD](#)

2. Avaluació ètica

L'avaluació ètica es realitzarà mitjançant el model d'autoavaluació PIO (Principis, Indicadors i Observables) de l'Observatori d'Ètica en Intel·ligència Artificial de Catalunya (OEIAC). Aquesta eina actua com un mecanisme de verificació prèvia que permet identificar i analitzar els riscos ètics associats als sistemes d'IA.

L'autoavaluació s'aplicarà en aquells sistemes d'IA que, per la seva naturalesa o pel potencial impacte sobre les persones o els processos públics, requereixin una valoració específica en termes d'ètica, transparència i no-discriminació. El seu objectiu és assegurar que el sistema s'alinea amb els principis ètics establerts, garantint la justícia, la igualtat de tracte i l'absència de biaixos indeguts.

L'eina està disponible a: [OEIAC](#)

La Comissió tècnica executiva analitzarà cada cas i podrà proposar elevar el projecte a la Comissió Ètica quan consideri necessària una revisió específica.

18. Desplegament i operació

El desplegament dels sistemes d'IA es realitzarà de manera planificada i controlada, assegurant-ne la correcta integració en els serveis municipals.

Aquest procés inclourà:

- **Formació específica de l'equip**, assegurant que el personal implicat disposi dels coneixements tècnics i procedimentals necessaris per utilitzar el sistema de manera eficient, segura i ètica.
- **Posada en marxa controlada (fase pilot)**, amb monitoratge intensiu del rendiment i comportament del sistema per detectar i corregir possibles incidències abans del seu ús generalitzat.

19. Monitoratge i supervisió continuats

Es garantirà una vigilància constant del rendiment, la seguretat, el compliment ètic i la detecció d'incidències o desviacions no desitjades en el funcionament dels sistemes d'IA.

En particular, s'hauran de definir i aplicar els elements següents:

- **Procediment de verificació periòdica** dels resultats generats pel sistema, amb especial atenció a la identificació de biaixos, errors en la comunicació i altres anomalies.
- **Mecanisme de reavaluació contínua**, que determini com es revisaran i ajustaran els criteris de funcionament tant abans de la posada en marxa com durant l'operació ordinària.
- **Condició prèvia per a sistemes que informen la ciutadania**: no es podrà posar en servei cap sistema d'IA destinat a proporcionar informació pública sense haver establert prèviament el procediment formal de supervisió i millora contínua.

20. Actualització i manteniment

Es garantirà la revisió i evolució periòdica dels sistemes d'IA per assegurar-ne la vigència, la qualitat i el compliment normatiu. Les actuacions inclouran:

- **Reajust del model** per optimitzar-ne el rendiment davant canvis en les dades o en l'entorn operatiu.
- **Reentrenament** amb noves dades per mantenir la precisió, reduir biaixos i incorporar millores detectades durant el monitoratge.
- **Millora de processos** associats a la utilització de la IA, aprofitant els aprenentatges obtinguts durant l'operació.
- **Adequació a noves normes i estàndards**, garantint el compliment permanent amb el Reglament Europeu d'IA i altres regulacions aplicables.

21. Desactivació o retirada

Quan un sistema d'IA arribi al final de la seva vida útil, presenti obsolescència o es decideixi la seva substitució, es durà a terme un procés ordenat i segur que inclourà:

- **Tancament controlat i sistemàtic** del sistema, garantint la interrupció segura de totes les seves funcions.
- **Esborrat segur i verificat** de totes les dades, models i configuracions associades, d'acord amb les polítiques de protecció de dades i seguretat de la informació.
- **Documentació i arxiu** de tot el procés per a la seva consulta futura i per complir amb les obligacions de traçabilitat establertes.

S'establirà un protocol específic per a la **desactivació immediata** del sistema en cas que es detectin canvis de comportament que puguin afectar la seva fiabilitat, seguretat o compliment normatiu.

VI. GARANTIES

22. Auditories i informes periòdics

Els sistemes d'IA implementats per l'Ajuntament podran ser auditats per identificar riscos, possibles biaixos i verificar el compliment dels requisits ètics, tècnics i legals establerts en aquesta política.

Les auditories han de tenir en compte, sense caràcter limitatiu, els següents elements:

- a) Anàlisi de biaixos algorísmics: avaluació de possibles discriminacions i impacte diferents col·lectius.
- b) Verificació dels tractaments de dades personals: assegurant el compliment de la normativa de protecció de dades.
- c) Revisió de l'impacte del sistema: valoració dels seus efectes en els drets dels ciutadans, la seguretat i la qualitat dels serveis públics.
- d) Avaluació del rendiment i fiabilitat: identificació d'errors, limitacions i possibles millores tècniques i anàlisi sobre la viabilitat de l'automatització.

Els resultats d'aquestes auditories es documentaran en informes periòdics que han de ser accessibles, quan escaigui, per a la ciutadania mitjançant el Portal de Transparència.

L'Ajuntament ha de garantir l'existència de mecanismes de correcció i millora contínua derivats de les auditories, incloent-hi la revisió i ajust dels algorismes quan sigui necessari.

23. Protecció de dades personals

El tractament de dades personals en l'entrenament, desenvolupament i ús dels sistemes d'IA ha de complir amb el que estableix la normativa vigent en matèria de protecció de dades personals.

La protecció de dades personals s'ha de garantir al llarg de tot el cicle de vida del sistema d'IA, aplicant els següents principis:

- a) Minimització de dades: només es poden tractar les dades estrictament necessàries per a la finalitat prevista.
- b) Limitació de la finalitat: les dades personals només es poden utilitzar per a les finalitats determinades, explícites i legítimes per les quals van ser recollides. No obstant això, la normativa vigent permet utilitzar dades recavades per finalitats diferents per tal d'utilitzar-les en entorns controlats de prova de cara a millorar l'aprenentatge i el resultat del sistema d'IA, sempre que no sigui possible emprar dades sintètiques. En aquest cas, les dades estaran funcionalment separades i s'esborraran en finalitzar la prova.
- c) Exactitud: s'han de prendre mesures per assegurar que les dades siguin precises i actualitzades.
- d) Integritat i confidencialitat: s'ha d'assegurar un tractament segur, incloent-hi mesures de protecció contra accessos no autoritzats, pèrdues o alteracions de dades.
- e) Protecció de dades des del disseny i per defecte: els sistemes d'IA han d'incorporar mecanismes per garantir la privacitat en totes les fases del seu desenvolupament i ús.

Quan el tractament de dades personals sigui realitzat per un tercer per compte de l'Ajuntament, caldrà formalitzar el corresponent contracte d'encarregat del tractament, d'acord amb l'article 28 del Reglament General de Protecció de Dades. Si el tercer no actua com a encarregat del tractament però té accés a informació confidencial, es requerirà la formalització d'un acord de confidencialitat.

Propietat i ús de les dades

En quant a la propietat i ús de les dades l'Ajuntament ha de tenir en compte les consideracions següents:

- a) Si l'Ajuntament és propietari de les dades, pot fer ús d'aquesta informació per a l'entrenament dels sistemes d'IA, sempre que es garanteixi el compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades.
- b) Si l'Ajuntament no és la propietari de les dades, cal verificar si es disposa dels requisits necessaris per al seu ús. En cas afirmatiu, cal obtenir les autoritzacions pertinents dels titulars o responsables de les dades. Si no es compleixen els requisits legals o no es disposa de les autoritzacions corresponents, les dades no es podran utilitzar per a l'entrenament o millora dels sistemes.

Quan es tracti de dades personals, s'ha de garantir la privacitat i la protecció dels drets de les persones titulars de les dades, d'acord amb la normativa vigent.

En projectes col·laboratius, es poden establir acords per compartir les dades propietat de l'Ajuntament amb tercers per l'entrenament dels sistemes, sempre que aquests acords incloguin garanties adequades de seguretat, protecció de dades i benefici mutu, com el dret a utilitzar el sistema resultant per part de l'Ajuntament.

Així mateix, es pot autoritzar la cessió de dades per a l'entrenament d'eines desenvolupades per tercers, sempre que es prenguin les mesures necessàries per garantir la protecció, anonimització i ús adequat de la informació.

Ús de dades sintètiques

Amb caràcter general, l'Ajuntament fomentarà l'ús de dades sintètiques en aquells casos on el tractament de dades reals comporti riscos per a la privacitat, limitacions legals o dificultats tècniques. L'objectiu és garantir el desenvolupament de sistemes d'IA responsables, segurs i respectuosos amb la normativa vigent.

L'ús de dades sintètiques és especialment recomanable en els següents supòsits:

- **Protecció de dades personals:** quan l'ús de dades reals pugui comprometre la privacitat de les persones o vulnerar el Reglament General de Protecció de Dades (RGPD) i altra normativa aplicable.
- **Manca de dades reals o dades escasses:** quan no hi ha prou informació per entrenar o validar un sistema d'IA de manera adequada.
- **Equilibri i no discriminació:** per corregir desequilibris en els conjunts de dades que puguin generar biaixos o discriminacions no desitjades.
- **Simulació d'escenaris:** per provar sistemes d'IA amb situacions hipotètiques, infreqüents o d'alt risc sense posar en perill dades reals.
- **Desenvolupament i proves:** per validar funcionalitats durant el desenvolupament tècnic en entorns de test, evitant l'exposició de dades reals.

Les dades sintètiques utilitzades han de generar-se mitjançant mètodes tècnicament sòlids que assegurin una representació fidel dels patrons i distribucions de les dades originals, evitant la introducció de biaixos artificials o resultats enganyosos. El seu ús no eximeix de complir amb els principis establerts a la normativa d'IA ni amb els criteris d'explicabilitat, responsabilitat i traçabilitat.

24. Propietat intel·lectual

L'Ajuntament garantirà el respecte als drets de propietat intel·lectual en totes les fases del cicle de vida dels sistemes d'IA, assegurant que l'ús, adquisició o desenvolupament d'aquests sistemes no vulneri els drets de tercers, i preservant, si escau, els drets sobre els actius propis generats.

Per assolir aquest objectiu, s'adoptaran les mesures següents:

- **Verificació de llicències i drets d'ús:** en la contractació de solucions d'IA desenvolupades per tercers, es verificarà que el proveïdor disposa dels drets d'explotació corresponents i que la llicència cobreix l'ús previst per part de l'Ajuntament.
- **Protecció de les dades i resultats:** s'establiran clàusules contractuals que regulin la titularitat i l'ús dels resultats generats pels sistemes d'IA (textos, informes, codis, models, etc.), especialment quan aquests resultats puguin ser objecte de protecció per drets d'autor.
- **Desenvolupament propi o col·laboratiu:** en els projectes propis o en col·laboració amb altres entitats, es definirà de manera explícita qui és el titular dels drets sobre els models, algorismes o dades generats, mitjançant convenis o acords específics.
- **Evitar l'ús indegut d'obres protegides:** es vetllarà perquè els sistemes d'IA no s'entrenin amb dades o materials protegits per drets d'autor sense la corresponent autorització, especialment en els casos de continguts culturals, artístics o editorials.

25. Detecció, correcció i mitigació de biaixos

Tot i les mesures preventives establertes anteriorment, l'Ajuntament ha de garantir la detecció, mitigació i correcció de possibles biaixos que puguin aparèixer durant el desenvolupament i ús dels sistemes d'IA.

En les auditories periòdiques es realitzaran anàlisis comparatives per identificar biaixos i avaluar-ne l'impacte.

En cas de detectar biaixos, s'adoptaran mesures de mitigació com l'ajust d'algorismes, la millora de les dades d'entrenament i la intervenció humana.

Si la mitigació no és suficient, es prendran mesures correctores immediates, incloent-hi la revisió del sistema o la seva suspensió si cal.

26. Garantia de supervisió humana

L'Ajuntament ha de garantir la intervenció i supervisió humana, en totes les actuacions mitjançant sistemes d'IA, per revisar, modificar o revertir decisions, especialment en casos complexes, errors tècnics o impugnacions formulades pels usuaris.

L'Ajuntament ha de definir i documentar un protocol d'actuació que permeti la suspensió temporal o definitiva dels sistemes d'IA en situacions d'emergència, errors crítics o riscos per a la seguretat i els drets fonamentals de les persones.

27. Transparència

L'Ajuntament vetllarà perquè la ciutadania i les persones afectades estiguin sempre degudament informades quan interactuïn amb un sistema d'intel·ligència artificial, quan es generi contingut sintètic o quan s'utilitzin tecnologies de reconeixement d'emocions o categorització biomètrica.

L'explicabilitat és un element clau per generar confiança en l'ús de la IA. Les decisions, recomanacions o resultats generats hauran de ser comprensibles, expressats en un llenguatge clar i adaptat a l'usuari, especialment quan puguin tenir un impacte rellevant sobre drets o interessos. Caldrà oferir explicacions transparents sobre el funcionament del sistema, els factors que han determinat la seva sortida i les dades utilitzades, afavorint així una supervisió humana significativa i la possibilitat d'impugnar resultats.

La transparència serà obligatòria, amb independència del nivell de risc, en els casos següents:

- **Sistemes d'IA destinats a interactuar amb persones físiques:** cal informar-les de manera explícita que estan interactuant amb un sistema d'IA.
- **Sistemes que generin contingut sintètic** (àudio, imatge, vídeo o text): s'hauran de marcar en un format llegible per màquina que permeti detectar que el contingut ha estat generat o manipulat artificialment.
- **Sistemes de reconeixement d'emocions o categorització biomètrica:** s'haurà d'informar les persones exposades sobre el funcionament del sistema.
- **Sistemes que generin o manipulin imatges, àudio o vídeo constituent ultrafalsificacions,** o continguts sobre assumptes d'interès públic: s'haurà d'indicar que el contingut ha estat generat o manipulat artificialment.

A més, l'Ajuntament publicarà de manera proactiva al **Portal de Transparència** la informació clau recollida al Registre municipal d'algoritmes i sistemes d'IA, que haurà d'incloure com a mínim:

- Inventari actualitzat dels sistemes d'IA en ús i la seva finalitat.
- Impacte potencial i implicacions en la presa de decisions administratives.
- Criteris de funcionament, origen de les dades i mètodes d'entrenament.
- Biaixos detectats, limitacions conegudes i riscos associats.
- Resultats de les avaluacions d'impacte i altres mecanismes de supervisió rellevants.

Tota aquesta informació s'expressarà en un llenguatge clar i entenedor, explicant el disseny, la lògica de funcionament i les dades utilitzades en el desenvolupament, entrenament i ús del sistema.

Finalment, es garantirà que qualsevol persona afectada per decisions, recomanacions o continguts generats per sistemes d'IA disposi de **vies de reclamació** clares, accessibles i adaptades al canal utilitzat per interactuar amb el sistema. Aquestes reclamacions hauran de ser ateses en un termini raonable o, si escau, dins els terminis legalment establerts per la normativa aplicable, amb possibilitat de revisió i, si escau, correcció dels resultats.

28. Traçabilitat

La traçabilitat és un principi essencial per garantir l'ús responsable i segur dels sistemes d'intel·ligència artificial. Implica la capacitat de rastrejar les dades utilitzades, els processos seguits, les decisions preses i les versions dels models implementats, al llarg de tot el cicle de vida del sistema. Aquesta traçabilitat ha de permetre auditories internes o externes, facilitar la comprensió dels resultats obtinguts i identificar possibles errors, biaixos o desviacions. Per fer-ho possible, cal establir registres detallats i sistemàtics de les accions i canvis produïts, tant en l'entrenament del model com en la seva execució operativa. Això contribueix a reforçar la confiança, la responsabilitat i el compliment normatiu en l'ús de la IA.

Per garantir la traçabilitat a l'usuari, s'estableix que tot contingut sintètic creat amb IA (text, imatge, àudio, vídeo,...) haurà d'incloure:

- Una etiqueta visible per a l'usuari
- Una marca tècnica oculta incrustada en les metadades

29. Ciberseguretat

La ciberseguretat és un requisit essencial en el desplegament de qualsevol sistema d'intel·ligència artificial. Aquests sistemes han de protegir-se de manera efectiva contra atacs, manipulacions o accessos no autoritzats que puguin comprometre la integritat de les dades, la confidencialitat de la informació o el correcte funcionament dels algoritmes.

Caldrà aplicar mesures de seguretat específiques i adequades durant tot el cicle de vida del sistema —des del desenvolupament fins a la retirada— incloent la posada en producció, la monitorització contínua i la gestió d'incidents.

Totes aquestes actuacions es duran a terme d'acord amb els estàndards reconeguts de seguretat de la informació, el Reglament Europeu d'IA, la normativa vigent en matèria de protecció de dades i l'Esquema Nacional de Seguretat. En aquest sentit, l'Ajuntament de Mataró disposa actualment de la certificació de conformitat amb l'ENS en categoria mitjana per als seus sistemes d'informació, que inclou tots els serveis municipals, la seu electrònica, la web municipal, els serveis d'administració electrònica adreçats a la ciutadania i els serveis interns de gestió.

Així mateix, caldrà aplicar mesures específiques, entre les quals:

Detecció i prevenció d'atacs específics a sistemes d'IA

El sistema haurà d'incorporar mesures per prevenir i detectar atacs dirigits. Per a la detecció i classificació d'aquestes amenaces, es recomana l'ús de MITRE ATLAS (Adversarial Threat Landscape for Artificial-Intelligence Systems), que proporciona un marc de referència internacional amb tècniques, tàctiques i procediments documentats per identificar, comprendre i mitigar atacs contra sistemes d'IA.

Protocol de resposta davant canvis de comportament

Si la monitorització detecta variacions significatives en les dades que provoquin errors, biaixos, al·lucinacions o altres resultats incompatibles amb els requisits establerts, el sistema serà desactivat temporalment.

30. Registre municipal d'algoritmes i sistemes d'intel·ligència artificial

Es crearà el Registre municipal d'algoritmes i sistemes d'intel·ligència artificial que actuarà com a instrument centralitzat per a la gestió, seguiment i supervisió de tots els sistemes d'IA utilitzats per l'Ajuntament.

Aquest registre recollirà tant la informació necessària per al control intern i la gestió operativa, com aquella que, d'acord amb la normativa vigent, hagi de ser publicada al Portal de Transparència.

S'hi inscriuran obligatòriament totes les aplicacions, serveis i usos que incorporin funcionalitats d'IA, tant si han estat desenvolupats internament com adquirits a tercers. El registre inclourà, com a mínim, la informació següent:

- Descripció general:
 - o Nom del sistema
 - o Estat
 - o Problemàtica que es vol resoldre
 - o Àmbit d'ús
 - o Beneficis esperats
 - o Data d'alta i baixa
- Dades tècniques
 - o Tipus d'informació i dades
 - o Tipus algorisme utilitzat
 - o Consideracions sobre el tractament i conservació de les dades
 - o Responsables del desplegament
 - o Proveïdor
- Riscos i seguretat
 - o Classificació del risc
 - o Gestió de riscos
 - o Supervisió humana
 - o És actuació administrativa automatitzada (AAA)
 - o Avaluació d'impacte sobre els drets fonamentals
 - o Avaluació ètica
- Seguiment i millora
 - o Sistemes de monitoratge
 - o Mesures d'avaluació de la millora

Aquest registre es mantindrà permanentment actualitzat i serà la referència oficial per al seguiment de l'ús de la intel·ligència artificial dins la corporació municipal.

VII. MODEL INCORPORACIÓ

31. Informació i dades corporatives

Els sistemes d'intel·ligència artificial treballaran sobre tres eixos fonamentals: **les dades, els processos i la gestió del coneixement**. Les dades corporatives proporcionen la informació estructurada sobre el *què* i el *qui*; els processos defineixen el *quan* i el *com* operatiu; i la gestió del coneixement recull i sistematitza el *com* estratègic i metodològic de l'organització. Tant les dades com la informació procedimental i de coneixement han de residir sempre dins dels sistemes corporatius oficials, i no únicament dins dels sistemes d'IA. A tal efecte, es preveuran les integracions necessàries o, si escau, mecanismes de sincronització o duplicació controlada per garantir la coherència, la traçabilitat i el control corporatiu sobre tota la informació utilitzada o generada pels sistemes d'IA.

El model que es proposa preveu que totes les dades utilitzades pels sistemes d'intel·ligència artificial es consultin a través dels **sistemes d'informació i la plataforma de dades corporativa**, i que tota la informació vinculada a la gestió del coneixement (models, plantilles, diagrames de processos, manuals i instruccions) s'obtingui únicament mitjançant **la plataforma de gestió de continguts corporativa**.

En cap cas es realitzarà accés directe a les aplicacions origen ni la informació de coneixement estarà continguda únicament dins del sistema d'IA.

Aquest model garanteix que:

- Les dades consumides a través de la Plataforma de Dades hagin estat prèviament tractades, depurades i avaluades per detectar i minimitzar biaixos.
- Es mantingui un control d'accés centralitzat i traçable.
- En l'àmbit del coneixement, l'ús de plataformes de gestió de continguts corporatives assegura tant el control d'accés com la disponibilitat d'informació actualitzada i fiable.

Aquesta arquitectura permet reforçar la seguretat, la qualitat de les dades i la coherència de la informació utilitzada pels sistemes d'IA, evitant duplicitats i riscos derivats de fonts no controlades.

32. Infraestructura

Els sistemes d'IA poden implantar-se seguint dues modalitats principals: **en infraestructura pròpia (on-premise o cloud corporatiu)** o bé **a través de serveis SaaS externs**.

L'Ajuntament aposta per un model híbrid, que inclogui solucions en els dues modalitats. L'elecció d'una o altra dependrà de diversos factors, com la naturalesa de les dades, els requisits de seguretat, la capacitat tècnica interna i la flexibilitat necessària per escalar el servei.

33. Impuls a través de la contractació

Per tal d'agilitzar i racionalitzar la implantació de solucions d'intel·ligència artificial a l'organització, es promourà l'ús d'instruments que agilitin la contractació pública, com els **sistemes dinàmics d'adquisició**, amb possibilitat de contractar serveis vinculats a la intel·ligència artificial com són:

- Serveis de consultoria i assessorament
- Serveis de disseny i de desenvolupament de solucions d'IA
- Serveis de tractament i govern de dades
- Serveis d'infraestructura i desplegament
- Serveis de ciberseguretat aplicada a la IA
- Serveis d'avaluació i auditoria de sistemes d'IA
- Serveis de formació i capacitació

Aquests mecanismes permeten incorporar de manera més flexible i àgil proveïdors que compleixin els requisits tècnics, legals i ètics establerts, facilitant l'accés a un mercat en constant evolució i garantint la competència i transparència en els processos d'adquisició.

Aquesta estratègia permetrà adaptar-se ràpidament als canvis tecnològics i a les necessitats emergents de l'administració en matèria d'IA.

34. Innovació mitjançant proves de concepte

Per promoure la innovació en l'ús de la intel·ligència artificial dins l'administració, es fomentarà la realització de **proves de concepte (PoC)** com a mecanisme per explorar noves aplicacions, validar solucions emergents i detectar potencials millores en els serveis públics.

Aquestes proves es duran a terme en entorns controlats i amb abast limitat, garantint la seguretat, l'ètica i el compliment normatiu abans d'escalar la seva implantació. El foment d'aquestes iniciatives permetrà avaluar el valor afegit de les tecnologies innovadores i reduir els riscos associats a la seva adopció.

Les proves de concepte seran impulsades des de la Comissió tècnica executiva.

VIII. ALFABETITZACIÓ I TRANSICIÓ DIGITAL

L'article 4 del RIA estableix l'obligació de promoure l'**alfabetització en matèria d'intel·ligència artificial**.

En la pràctica, això implica assegurar que totes les persones que facin ús de sistemes d'IA tinguin una comprensió suficient sobre:

- **Capacitats:** conèixer què poden i què no poden fer aquests sistemes.
- **Coneixements:** disposar d'informació sobre el seu funcionament, les dades que utilitzen i els processos que segueixen.
- **Comprensió:** entendre els riscos i les oportunitats que comporta el seu ús, així com el potencial de generar perjudicis si s'empren de manera inadequada.

35. Pla de sensibilització

L'organització desplegarà un pla específic de **sensibilització** per promoure un ús ètic, segur i responsable dels sistemes d'intel·ligència artificial (IA) en l'àmbit corporatiu. Aquest pla vol contribuir a generar una cultura d'ús conscient de la IA, que garanteixi la confiança, la supervisió humana, la transparència i el respecte als drets fonamentals.

Eixos del pla de sensibilització:

- **Recomanacions d'ús responsable**
Elaboració i difusió d'una **infografia** amb pautes clares i comprensibles sobre què fer i què no fer amb eines d'IA, especialment pel que fa a l'ús de dades, la validació de resultats i la transparència.
- **IA com a eina de suport i no de substitució**
Difusió del missatge que la IA ha d'assistir la presa de decisions, però no substituir mai el criteri professional ni la responsabilitat humana.
- **Ètica en l'ús de la IA**
Sensibilització sobre els **principis ètics** que han d'inspirar l'ús de la IA: respecte pels drets fonamentals, no discriminació, inclusió, privacitat i supervisió humana. S'explicaran els riscos de l'automatització cega i la importància d'una reflexió crítica sobre cada ús.
- **Sostenibilitat**
Difusió de bones pràctiques per reduir l'impacte ambiental de l'ús de la IA, especialment en el consum energètic vinculat al processament massiu de dades o l'entrenament de models. Es fomentarà un ús eficient i justificat de recursos digitals, en línia amb els objectius de sostenibilitat de l'organització.
- **Prevenició del deute cognitiu**
Es promourà una actitud activa i reflexiva davant la IA per evitar la reducció de l'esforç mental o la delegació sistemàtica del pensament crític. Aquest anomenat "deute cognitiu" pot empobrir la capacitat d'anàlisi, fomentar respostes automàtiques i reduir el desenvolupament del coneixement.
- **Recomanacions i bones pràctiques**
 - No acceptar cap resultat generat per IA sense verificar-lo.
 - Entendre els límits de cada eina abans d'aplicar-la.
 - Combinar la consulta a la IA amb fonts pròpies, manuals o especialitzades.
 - Fomentar espais de debat per revisar com s'estan utilitzant les eines d'IA en l'organització.

S'inclourà un eix específic de sensibilització sobre l'impacte de la IA en l'organització del treball i en els rols professionals, amb l'objectiu de prevenir percepcions de substitució o devaluació de tasques i reforçar el missatge que la IA és una eina de suport per alliberar temps per a funcions de major valor afegit, i no un instrument per eliminar llocs de treball. Aquest eix incorporarà missatges clau adreçats a comandaments i equips, així com canals per recollir dubtes i inquietuds del personal i donar-hi resposta de manera estructurada.

36. Formació obligatòria i continuada

Tots els usuaris autoritzats a utilitzar eines amb intel·ligència artificial hauran de completar una formació inicial obligatòria, complementada amb sessions periòdiques de reciclatge i

actualització. Aquesta formació inclourà aspectes tècnics bàsics, així com continguts legals, ètics i operatius per garantir un ús segur, responsable i alineat amb la normativa vigent.

A més, es proporcionarà formació específica per al personal tècnic implicat en el disseny, desplegament, integració, monitoratge i manteniment dels sistemes d'IA. Aquesta formació tècnica aprofundirà en procediments de seguretat, control de qualitat de les dades, detecció i correcció de biaixos, gestió d'incidents i aplicació de bones pràctiques de desenvolupament i operació.

També es programarà formació especialitzada per a perfils clau com els serveis jurídics, el Delegat/da de Protecció de Dades i la Defensoria de la Ciutadania, amb l'objectiu de dotar-los de coneixements específics per avaluar la conformitat legal, garantir la protecció de drets i assessorar en matèria d'ètica i transparència en l'ús de la IA.

Aquest enfocament diferencial assegura que tant els usuaris com el personal tècnic i jurídic disposin dels coneixements necessaris per garantir un ús òptim i segur dels sistemes d'IA.

Igualment, la formació en matèria d'IA s'integrarà en el Pla de formació corporatiu, definint itineraris específics per a direcció, comandaments intermedis, personal d'atenció directa, personal tècnic i perfils administratius, d'acord amb el nivell d'ús previst dels sistemes d'IA en cada família professional. Aquesta formació es considerarà temps efectiu de treball i haurà de garantir l'accessibilitat de tots els col·lectius, evitant la generació de noves bretxes digitals internes.

Així mateix, s'incorporaran continguts bàsics sobre l'ús responsable de la IA en els programes d'acollida i inducció del nou personal, de manera que des del primer moment coneguin les obligacions, limitacions, canals de suport i referents interns associats a l'ús d'aquestes eines.

37. Competències i perfils professionals

Per garantir una adopció eficaç, ètica i segura dels sistemes d'intel·ligència artificial, serà necessari modificar la Relació de Llocs de Treball (RLLT) i adaptar els processos de selecció de personal per incorporar competències específiques en matèria d'IA.

Aquestes competències, que es definiran segons el perfil professional, inclouran:

- Coneixements sobre el funcionament, les limitacions i els riscos associats als sistemes d'IA.
- Capacitat per supervisar, interpretar i validar els resultats generats per la IA.
- Criteri professional per identificar biaixos i errors, així com per adoptar mesures correctores.
- Coneixements bàsics en ètica, privadesa, seguretat digital i protecció de dades.

A més, la RLLT haurà d'incorporar nous perfils professionals especialitzats necessaris per al desplegament i manteniment dels sistemes d'IA, com ara:

- Especialistes en gestió i qualitat de dades.
- Enginyers i desenvolupadors de models d'IA.
- Analistes d'ètica i impacte en drets fonamentals.
- Professionals de ciberseguretat amb coneixements específics en IA.
- Juristes especialitzats en regulació, contractació i responsabilitat vinculada a la IA.

Aquest enfocament permetrà disposar d'equips capaços de dissenyar, desplegar, supervisar i millorar contínuament les solucions d'IA, assegurant que el seu ús es faci amb rigor, responsabilitat i criteri professional.

L'Ajuntament elaborarà una matriu de competències digitals i d'IA per famílies professionals, amb diferents nivells (bàsic, avançat i expert), que s'integrarà en les fitxes de lloc de treball de la RLLT i en els processos de selecció, provisió, avaluació de l'acompliment i desenvolupament professional. Aquesta matriu haurà de revisar-se periòdicament per adaptar-la a l'evolució tecnològica i organitzativa.

La definició i actualització d'aquestes competències es farà amb la participació dels serveis de Recursos Humans i, quan escaigui, amb informació als òrgans de representació del personal, en el marc de la negociació col·lectiva, especialment quan els canvis puguin tenir incidència en les condicions de treball o en l'accés a la promoció professional.

Les competències en IA s'entendran sempre de manera complementària, i no substitutiva, de la resta de competències tècniques i transversals del lloc (coneixement normatiu, criteri professional, habilitats de comunicació, treball en equip, etc.), per evitar que l'ús de tecnologia desdibuixi la responsabilitat personal en la presa de decisions.

38. Guies i banc de prompts

Constitució d'un repositori corporatiu amb exemples de "prompts" (instruccions escrites dirigides a sistemes d'IA de propòsit general) que hagin estat validats per l'organització. Aquest banc facilitarà la reutilització i millora progressiva dels prompts més efectius per diferents casos d'ús, promovent un ús eficient i alineat amb els objectius institucionals.

Paral·lelament, s'elaborarà una guia de *prompting* amb bones pràctiques i una guia per a la construcció de fluxos de treball intel·ligents i la creació d'agents d'IA, per facilitar a tot el personal la creació i aplicació de solucions basades en IA de manera homogènia i segura.

Així mateix, es difondrà el "Decàleg d'ús responsable de la IA Generativa per a empleats públics", com a marc de referència obligat per garantir un ús ètic, segur i alineat amb els valors i principis de l'Administració.

39. Comunicació i difusió interna

L'Ajuntament ha d'establir una estratègia de comunicació i difusió interna per garantir que tot el personal conegui la present política i les guies pràctiques corresponents i compregui l'abast i les implicacions de l'ús de la IA dins l'organització.

L'Ajuntament ha d'establir mecanismes per verificar que els treballadors han rebut i comprès aquesta informació, així com per resoldre possibles dubtes sobre la seva aplicació.

En el marc d'aquesta estratègia, es desplegaran accions específiques de comunicació adreçades al personal i a la representació sindical sobre els projectes d'IA que puguin tenir impacte en l'organització del treball, els horaris, els sistemes d'avaluació o qualsevol altre aspecte de la relació laboral. Aquestes comunicacions hauran de garantir la transparència, la informació prèvia i la possibilitat de fer seguiment conjunt dels efectes dels projectes, promovent un enfocament de gestió del canvi participat i sostingut en el temps.

IX. SOSTENIBILITAT I BENESTAR SOCIAL

40. Sostenibilitat

Qualsevol ús de la intel·ligència artificial dins l'administració ha de ser sostenible i orientat al benefici social. Això implica que els sistemes d'IA no només han d'aportar una millora tangible en la prestació de serveis o en l'eficiència dels processos, sinó que també han de tenir en compte el consum energètic associat i el seu impacte ambiental.

Caldrà, per tant, avaluar periòdicament la relació entre els recursos consumits i el benefici generat per garantir que les solucions adoptades justifiquin el seu desplegament. Aquest principi promou una IA responsable, que millora la vida de la ciutadania sense comprometre els recursos del futur.

41. Participació ciutadana i difusió

L'Ajuntament ha d'impulsar la participació de la ciutadania en el disseny, implementació i avaluació dels sistemes d'IA aplicats als serveis públics.

L'Ajuntament ha de promoure campanyes de comunicació periòdiques per fomentar la comprensió i confiança en la IA, així com per informar sobre els drets i mecanismes de control de la ciutadania en relació amb aquestes tecnologies.

L'Ajuntament ha d'habilitar els espais de consulta i participació, així com canals de comunicació oberts per recollir suggeriments, consultes i queixes sobre l'ús de la IA en l'àmbit municipal.

Espai Mataró Connecta ha de coordinar i garantir la participació ciutadana en aquest àmbit.

42. Compartició i reutilització tecnològica

Els sistemes d'IA desenvolupats, implementats o entrenats per l'Ajuntament es posaran a disposició pública d'altres administracions públiques per afavorir la compartició tecnològica, sempre que sigui possible i conforme a la normativa vigent, en particular, la Norma Tècnica d'Interoperabilitat de Reutilització de Recursos d'Informació.

Es fomentarà la reutilització de solucions tecnològiques basades en IA per optimitzar els serveis públics i la col·laboració interadministrativa, facilitant l'accés a eines, models i dades de manera interoperable i segura.

X. IMPACTE TRANSFORMADOR

43. Marc normatiu municipal

La implantació de sistemes d'intel·ligència artificial tindrà un impacte directe en el marc normatiu de l'organització, fet que exigirà la revisió i, si escau, l'adaptació d'instruments clau com l'ordenança d'administració digital, la política de governança de les dades, la normativa sobre seguretat de la informació, així com les clàusules de contractació i de protecció de dades personals. Serà necessari revisar i actualitzar els models de contractes i convenis per incorporar-

hi clàusules específiques sobre protecció de dades, transparència algorítmica, limitació de finalitats i responsabilitats en l'ús de la IA.

Així mateix, aquesta política haurà de ser objecte d'**una revisió periòdica** per garantir-ne l'adequació a l'evolució tecnològica, normativa i organitzativa, així com per incorporar les millores identificades a partir de l'experiència i la pràctica.

44. Mapa de processos i serveis

Els processos i serveis de l'Ajuntament de Mataró s'hauran de dissenyar i definir en clau algorítmica, per facilitar posteriorment la incorporació al sistema d'IA.

Això implicarà una revisió per identificar aquelles parts que es puguin integrar mitjançant sistemes d'IA.

45. Lloc de treball

La incorporació de sistemes d'intel·ligència artificial comportarà un redisseny profund dels llocs de treball, afectant especialment la forma en què es duen a terme les funcions i tasques assignades.

No es tracta només d'incorporar noves eines, sinó de replantejar com s'executen les activitats quotidianes: processos que abans requerien intervenció manual podran ser automatitzats o assistits per IA, fet que obligarà a redefinir rols, responsabilitats i fluxos de treball.

Això implicarà abandonar certes tasques mecàniques o repetitives, per posar el focus en funcions d'anàlisi, supervisió, validació o presa de decisions estratègiques.

El nou model de lloc de treball serà més dinàmic, orientat a la col·laboració amb sistemes intel·ligents, i requerirà capacitats d'adaptació, pensament crític i domini de les eines digitals.

Aquesta transformació ha d'anar acompanyada d'un procés planificat d'acompanyament i revisió contínua per garantir una transició òptima i equitativa.

46. Infraestructura i aplicacions corporatives

La implantació de la intel·ligència artificial afectarà a l'arquitectura de la infraestructura tecnològica de l'organització, així com en la manera com aquesta s'administra.

Serà necessari evolucionar cap a una infraestructura més flexible, modular i híbrida, capaç d'integrar serveis al núvol, dades en temps real i entorns d'entrenament segur per a models d'IA.

Aquest nou entorn requerirà una gestió tecnològica amb més control sobre les dades, la seguretat i els cicles de vida dels models.

A més, les aplicacions corporatives —o components específics d'aquestes— es veuran afectades per la introducció de solucions basades en IA, que aportaran més capacitat d'automatització, adaptabilitat i intel·ligència contextual. Això implicarà revisar i racionalitzar l'ecosistema d'aplicacions, integrant funcionalitats IA de manera transversal i garantint-ne l'alineació amb els objectius estratègics i operatius de l'organització.

47. Incorporació IA a l'administració electrònica

La incorporació de la intel·ligència artificial en l'àmbit de l'administració electrònica suposa la introducció d'un nou concepte: l'**actuació administrativa algorítmica**. Aquestes actuacions, tot i tenir un caràcter preparatori o auxiliar, poden influir de manera significativa en la presa de decisions administratives.

Per tant, quan la IA intervingui en procediments administratius, caldrà considerar-ne la seva traçabilitat i garantir que, si escau, en quedi constància formal dins de l'expedient.

En cap cas una actuació algorítmica podrà posar fi a un procediment administratiu ni substituir la decisió final adoptada per una persona funcionària. Caldrà també garantir el control sobre aquestes actuacions, especialment quan puguin tenir efectes desfavorables per a l'interessat o impactar en drets fonamentals, així com assegurar que qualsevol actuació de tràmit influïda per IA quedi degudament incorporada i motivada en la resolució que finalitza el procediment.

Amb aquest nou escenari, es fa imprescindible una avaluació específica de les actuacions administratives algorítmiques i l'establiment de garanties addicionals per preservar els drets dels ciutadans.

Es per això que en l'apartat III d'aquesta política es regulen els usos i prohibicions dels sistemes d'IA, destacant que no es permetrà l'ús de sistemes d'IA que automatitzin la presa de decisions amb efectes directes sobre procediments administratius o ciutadans **sense supervisió humana**.

48. Governança de la dada

En el marc de la transformació digital impulsada per la intel·ligència artificial, la governança de la dada haurà d'evolucionar cap a un model *Data Trust*, alhora que exercirà també el rol de *Data Hub* corporatiu.

El **Data Hub** actuarà com a punt centralitzat de gestió i distribució de dades, assegurant que aquestes es comparteixin de manera ordenada, segura i amb criteris homogenis entre totes les unitats organitzatives.

El **Data Trust** esdevindrà clau per garantir que les dades utilitzades pels sistemes d'IA siguin de màxima qualitat, íntegres, fiables i alineades amb els principis ètics, legals i tècnics establerts.

El data trust actuarà com un òrgan de supervisió i responsabilitat compartida, assegurant una gestió responsable, segura i transparent de les dades corporatives, així com la seva disponibilitat, coherència i alineació amb els objectius de servei públic. La seva implantació és essencial per consolidar un ús fiable i segur de la IA a l'àmbit municipal.

En aquest marc, la qualitat de la informació i les dades —tant per a l'entrenament, validació i prova, com durant l'ús en producció— haurà de complir els requisits següents:

- Ser precises, completes, actualitzades i representatives de la realitat que pretenen modelar o analitzar.
- Estar lliures d'errors i informació contradictòria.
- No incorporar biaixos que puguin afectar el funcionament o els resultats del sistema ni els drets de les persones.
- Reflectir el context específic on s'aplicaran.
- Disposar de traçabilitat, documentant l'origen i totes les transformacions realitzades.

Aquest enfocament reforça especialment la qualitat, la traçabilitat, la seguretat, l'accés ètic i l'ús responsable de les dades i la informació al llarg de tot el cicle de vida dels sistemes d'IA.

49. Desplegament

El desplegament de la Política d'Ús i Governança de la Intel·ligència Artificial es durà a terme mitjançant instruccions internes que desenvoluparan els criteris, procediments i obligacions establerts. Aquestes instruccions es publicaran a l'Espai de Treball Digital, amb l'objectiu de garantir-ne la difusió, l'accessibilitat i el compliment per part de tot el personal de l'organització.

50. Normativa i documents de referència

- [Reglament \(UE\) 2024/1689 pel qual s'estableixen normes harmonitzades en matèria d'intel·ligència artificial](#)
- [Reglament \(UE\) 2016/679, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades](#)
- [Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals](#)
- [Llei 19/2013, de transparència, accés a la informació pública i bon govern \(àmbit estatal\)](#)
- [Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern \(Catalunya\)](#)
- [Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic](#)
- [Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic](#)
- [Reial decret 311/2022, de 3 de maig, pel qual es regula l'Esquema Nacional de Seguretat](#)
- [OECD Recommendation on Artificial Intelligence \(2019\)](#)
- [Ethics Guidelines for Trustworthy AI – Grup d'Experts d'Alt Nivell de la Comissió Europea \(AI HLEG\)](#)
- [Estratègia Catalunya 2030 d'Intel·ligència Artificial](#)
- [Guia d'ús personal de la IA a les administracions públiques \(Projecte IBERUS\)](#)
- [Projecte Local.IA de Diputació de Barcelona](#)
- [Clàusules contractuals per a sistemes i serveis d'IA \(ISM Fòrum\)](#)
- [Avaluació d'impacte de drets fonamentals de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades](#)
- [Autoavaluació PIO de l'Observatori d'Ètica en Intel·ligència Artificial de Catalunya \(OEIAC\)](#)
- [Decàleg d'ús responsable de la IA generativa per a empleats públics](#)
- Guies de Localret:
 - [Garanties i principis de la IA generativa de localret](#)
 - [Definició de metodologies de treball i protocols per a la implementació de sistemes algorítmics](#)
 - [Infografia IA Generativa](#)
- [Guies i recursos d'ASESIA](#)
- [Guia pràctica i polítiques d'ús de la FEMP](#)

Nota sobre l'elaboració del document

Aquest document ha comptat amb el suport d'eines d'intel·ligència artificial generativa per reforçar-ne la qualitat, contrastar-lo amb la normativa vigent i detectar possibles imprecisions o duplicats. Les aportacions generades han estat en tot moment revisades, verificades i adaptades pel personal responsable.